

Дело C-606/21

**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

30 септември 2021 г.

Запитваща юрисдикция:

Cour d'appel de Paris (Франция)

Дата на акта за преюдициално запитване:

17 септември 2021 г.

**Жалбоподател в първоинстанционното и във въззивното производство
и ответник в касационното производство:**

Doctipharma SAS

**Ответник в първоинстанционното и във въззивното производство и
жалбоподател в касационното производство:**

Union des Groupements de pharmaciens d'officine (UDGPO)

При участието на: Pictime SAS, упражняващо търговска дейност под
наименованието „Coreyre“**1. Предмет и факти по делото:**

- 1 Дружеството Doctipharma създава уебсайта www.doctipharma.fr, хостван от дружеството Pictime, където интернет потребителите могат да купуват чрез уебсайтове на аптеки фармацевтични и лекарствени продукти, отпускани без рецепта, по следния начин: интернет потребителят попълва формуляр за създаване на потребителски акаунт, като предоставя лична информация, с която се идентифицира и се улеснява достъпът му до уебсайтове на фармацевти по негов избор. Създаването на този акаунт включва по необходимост посочване на фармацевт, от когото ще купува и с когото свързва потребителския си акаунт. На уебсайта www.doctipharma.fr се предлагат лекарствени продукти, за които не се изисква лекарско

предписание, под формата на предварително записан каталог на лекарствени продукти, който потребителят може да разгледа, за да направи поръчка. По този начин всеки може да поръча лекарствени продукти с уточнението, че чрез уебсайта *www.doctipharma.fr*, на който се представят предлаганите от аптеките под формата на различни продуктови гами със съответна цена лекарствени продукти, за които не се изисква лекарско предписание, поръчката се предава на фармацевти, чийто сайт е хостван на *www.doctipharma.fr*. Плащането на цената на продажбата се извършва посредством обща за всички аптеки единна разплащателна система от специална сметка. При завършване на поръчката се изписва следното съобщение: „Благодарим за направената поръчка. Вашата поръчка № [...] за сумата от [...] EUR е предадена към фармацевтите. На този акаунт ще получите съобщение, а на посочения електронен адрес — информация за приключване на продажбата с потвърждение за статуса на поръчката“.

- 2 Union des Groupements de pharmaciens d'officine (Съюз на обединенията на фармацевтите, работещи в аптека, наричан по-нататък „UDGPO“) твърди, че методът на онлайн продажба, предложен на аптеките от дружеството Doctipharma, позволява на същото да участва в електронната търговия с лекарствени продукти без да има качеството фармацевт. Според UDGPO тези дейности по продажба са незаконни и иска те да бъдат преустановени.
- 3 С решение от 31 май 2016 г. Tribunal de commerce de Nanterre (Търговски съд Нантер, Франция) постановява, че уебсайтът *www.doctipharma.fr* е незаконен по отношение на продажбата на лекарствени продукти и по същество осъжда дружеството Doctipharma да преустанови електронната търговия с лекарствени продукти чрез този уебсайт.
- 4 Doctipharma подава жалба до Cour d'appel de Versailles (Апелативен съд Версай, Франция), който с решение от 12 декември 2017 г. отменя решението на Tribunal de commerce de Nanterre (Търговски съд Нантер) (<https://www.legifrance.gouv.fr/juri/id/JURITEXT000036352460>). Апелативен съд Версай приема, че уебсайтът *www.doctipharma.fr* е законен, тъй като поръчките за лекарствени продукти на интернет потребителите, които само преминават през платформата, създадена от дружеството Doctipharma като технически носител на сайтовете на работещи в аптеки фармацевти, се получават от самите фармацевти, без това дружество да участва по друг начин в обработването им, тъй като спорният уебсайт дава възможност за директно свързване на потребители с аптеки.
- 5 С решение от 19 юни 2019 г. (ECLI:FR:CCASS:2019:CO00586) Cour de cassation (Касационен съд, Франция) отменя решението на Апелативен съд Версай и връща делото на Cour d'appel de Paris (Апелативен съд Париж). На 19 август 2019 г. Doctipharma сезира запитващата юрисдикция .

2. Релевантни разпоредби:

A. *Правото на Съюза*

Директива 2001/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 ноември 2001 година за утвърждаване на кодекс на Общността относно лекарствени продукти за хуманна употреба (изменена с Директива 2011/62/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 година за изменение на Директива 2001/83/ЕО за утвърждаване на кодекс на Общността относно лекарствени продукти за хуманна употреба по отношение на предотвратяването на навлизането на фалшифицирани лекарствени продукти в законната верига на доставка) (наричана по-нататък „Директивата за лекарствените продукти за хуманна употреба“):

6 Член 85в гласи:

„1. Без да се засяга националното законодателство, забраняващо предлагането за продажба на потребителите от разстояние на лекарствени продукти, за които се изисква лекарско предписание, чрез услугите на информационното общество, държавите членки гарантират, че лекарствените продукти се предлагат за продажба на потребителите от разстояние чрез услугите на информационното общество по смисъла на Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите стандарти и регламенти и правила относно услугите на информационното общество при следните условия:

[...]

2. Държавите членки имат право да налагат условия, обосновани от съображения за закрила на общественото здраве и свързани с доставките на дребно на своя територия на лекарствени продукти за продажба на потребителите от разстояние чрез услугите на информационното общество.

[...]

6. Без да се засягат Директива 2000/31/ЕО и предвидените в този дял изисквания, държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че за лица, различни от посочените в параграф 1, които предлагат лекарствени продукти за продажба на потребителите от разстояние и извършват дейност на тяхна територия, се прилагат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции“.

Б. Френското право*Code de la santé publique (Кодекс за общественото здраве)*

7 Член L. 5125-25 гласи:

„[...]”

На фармацевтите се забранява да получават поръчки за лекарствени продукти [...] чрез обичайното участие на посредници и да участват в трафик на лекарствени продукти и доставки по домовете на лекарствени продукти, стоки или предмети, посочени по-горе, за които са получили поръчка по този начин“.

8 Член L. 5125-26 гласи:

„Забранява се продажбата на потребители на всички лекарствени продукти [...] чрез посреднически дружества, сдружения на купувачи или организации, притежавани или управлявани от лица, които не притежават диплома, удостоверение или друг официален документ, посочени в член L. 4221-1“.

3. Становища на страните:**A. Doctipharma**

9 Doctipharma твърди, че дейността му се състои в разработване и техническа поддръжка на съвместно решение, предназначено за работещи в аптеки фармацевти, за да могат те да редактират и поддържат свой уебсайт за електронна търговия с лекарствени продукти, за които не се изисква лекарско предписание, в съответствие с разпоредбите, уреждащи онлайн продажбата на лекарствени продукти. Онлайн продажбите на свързани със здравето продукти са изключително в резултат от действията на всеки фармацевт и на интернет потребители.

10 Doctipharma оспорва забраната, която му е наложена на основание членове L. 5125-25 и L. 5125-26 от Кодекса за общественото здраве. Дружеството стига до извода, че френските съдилища трябва да тълкуват член L. 5125-25, втора алинея и член L. 5125-26 от Кодекса за общественото здраве с оглед на член 85в от Директивата за лекарствените продукти за хуманна употреба, за да определят дали произтичащата от тези членове забрана за извършване на посредничество при продажбата на лекарствени продукти трябва да се прилага към извършваната от него дейност, за която твърди, че се ограничава до разработване и техническа поддръжка на съвместно решение, предназначено за работещи в аптеки фармацевти, за да могат те да редактират и поддържат свой уебсайт.

- 11 Doctipharma предлага да се отпрати запитване до Съда относно тълкуването на член 85в от Директивата за лекарствените продукти за хуманна употреба, по-специално за да се установи дали забраната за извършване на дейността му на основание членове L. 5125-25 и L. 5125-26 от Кодекса за общественото здраве е обоснована с оглед на закрилата на общественото здраве по смисъла на член 85в от Директивата за лекарствените продукти за хуманна употреба, или, обратно, дали член 85в от тази директива допуска извършване на дейност за предоставяне на „услуги на информационното общество“, предлагана от Doctipharma.
- 12 Дружеството Doctipharma подчертава, че тези въпроси са нови. Поддържа, че разрешението, изведено в решение от 20 декември 2017 г., *Asociación Profesional Elite Taxi* (C-434/15, EU:C:2017:981), се основава на обстоятелствата по това дело, и по-специално на факта, че при липсата на разработеното от Uber приложение шофьорите не биха предоставяли транспортни услуги и че Uber упражнява решаващо влияние върху условията на предоставяне на услугата от тези шофьори.
- 13 Решение от 1 октомври 2020 г., А (Реклама и продажба на лекарствени продукти онлайн), C-649/18, EU:C:2020:764, в което се поставя въпросът за противопоставимостта на установените във френското право ограничения на рекламата към френските потребители на онлайн продажба на лекарствени продукти на дружество със седалище в друга държава членка, различна от Франция, което ги продава чрез своя уебсайт, се отнася до проблематика, съвсем различна от тази, която е предмет на спора. Дружеството Doctipharma обаче изтъква, че това решение е от значение за настоящото дело, тъй като в него се приема, че „услуга за онлайн продажба на лекарствени продукти като разглежданата в главното производство може да представлява услуга на информационното общество по смисъла на член 2, буква а) от Директива 2000/31 и следователно да попада в приложното поле на тази директива, що се отнася до изискванията, приложими към тази услуга, които спадат към „координираната област“ по смисъла на член 2, буква з) от посочената директива“ (точка 33).

Б. *Pictime*

- 14 Дружеството Pictime, което хоства уебсайта *www.doctipharma.fr*, иска да бъде изключено като страна по делото и UDGPO да бъде осъдена да заплати съдебните разноски.

В. *UDGPO*

- 15 Искането на UDGPO е обявено за недопустимо.

4. Съображения на запитващата юрисдикция:

- 16 Спорът се отнася до електронната продажба от разстояние (или онлайн продажба) на лекарствени продукти за хуманна употреба, за които не се изисква лекарско предписание („отпускани без рецепта“).
- 17 Съгласно член 85в от Директивата за лекарствените продукти за хуманна употреба държавите гарантират, че лекарствените продукти се предлагат за продажба на потребителите от разстояние чрез услугите на информационното общество по смисъла на Директива 98/34. Параграф 2 от същия член допуска държавите членки да налагат условия, обосновани от съображения за закрила на общественото здраве и свързани с доставките на дребно на своя територия на лекарствени продукти за продажба на потребителите от разстояние чрез услугите на информационното общество.
- 18 Френският Кодекс за общественото здраве по същество забранява на лица без качеството на фармацевт да извършват посредническа дейност между аптеки и потребители (членове L. 1525-25 и L. 1525-26).
- 19 Разрешението, възприето в решение от 20 декември 2017 г., *Asociación Profesional Elite Taxi* (C-434/15, EU:C:2017:981), съгласно което „посредническа[та] услуга трябва да се разглежда като неразделна част от една обща услуга, чийто главен компонент е транспортна услуга, и следователно да се квалифицира не като „услуга на информационното общество“ по смисъла на член 1, точка 2 от Директива 98/34, към който препраща член 2, буква а) от Директива 2000/31, а като „услуга в областта на транспорта“ по смисъла на член 2, параграф 2, буква г) от Директива 2006/123“ (точка 40), не е приложимо в настоящия случай. Действително това разрешение е изведено след конкретен анализ на обстоятелствата по съответното дело.
- 20 Всъщност Съдът е отбелязал, че „посредническата услуга на Uber предполага подбор на непрофесионални шофьори, използващи собствените си превозни средства, на които шофьори това дружество предоставя приложение, без което, от една страна, тези шофьори не биха предоставяли транспортни услуги, и от друга страна, лицата, желаещи да ползват градски превоз, не биха прибегвали до услугите на посочените шофьори. Нещо повече, Uber упражнява решаващо влияние върху условията на предоставяне на услугата от такива шофьори. Във връзка с последното се установява по-специално че Uber определя посредством едноименното приложение най-малкото максималната цена на курса, че това дружество събира тази цена от клиента и след това плаща част от нея на непрофесионалния шофьор на превозното средство и че то упражнява определен контрол по отношение на качеството на превозните средства и на техните шофьори, както и по отношение на поведението на последните, който може евентуално да доведе до изключването им“ (точка 39). Тези характеристики не са налице в настоящия случай, тъй като работещите в аптеки фармацевти така или иначе

извършват продажба на лекарствени продукти, като продажбата от разстояние по електронен път на тези продукти се явява просто нейно продължение. Освен това не изглежда Doctipharma да участва в определянето на цената на продаваните по електронен път лекарствени продукти. Doctipharma не отрича, че с предлаганото разрешение се засяга монополът на фармацевтите при продажбата на лекарствени продукти.

- 21 Решение от 1 октомври 2020 г., А (Реклама и продажба на лекарствени продукти онлайн), С-649/18, EU:C:2020:764, не е от значение за делото, тъй като се отнася до съвместимостта на установените във френското право ограничения на рекламата на лекарствени продукти с член 85в от Директивата за лекарствените продукти за хуманна употреба.
- 22 Касационният съд е отменил решението на Апелативен съд Версай с мотива, че същият съд не е извел последиците от собствените си констатации, че дейността, която Doctipharma извършва на своя уебсайт се състои по-специално в свързване на работещи в аптеки фармацевти с потребители за продажба на лекарствени продукти. Следователно според касационния съд Doctipharma изпълнява роля на посредник и по този начин участва в електронната търговия с лекарствени продукти, макар и да не е фармацевт, в нарушение на забраните, установени в членове L. 5125-25 и L. 5125-26 от Кодекса за общественото здраве.
- 23 Въпросите, които Doctipharma предлага да бъдат отправени до Съда, са в основата на различно от възприетото от касационния съд тълкуване на разпоредбите на членове L. 5125-25 и L. 5125-26 от Кодекса за общественото здраве за забраната за извършване на посредничество и по-общо на участието на трето лице в продажбата на лекарствени продукти, за които не се изисква лекарско предписание, което произтича от тълкуването на член 85в от Директива 2011/62/ЕО, съгласно който лекарствените продукти, отпускани без рецепта, трябва да може да се продават от разстояние на потребителите.
- 24 За разрешаването на спора изглежда необходимо да се отправят до Съда следните преюдициални въпроси.

5. Преюдициалните въпроси:

- 25 Cour d'appel (Апелативен съд) поставя следните преюдициални въпроси:
  - Счита ли се осъществяваната от Doctipharma дейност на и чрез неговия уебсайт *www.doctipharma.fr*, както е описана в настоящото решение, за „услуга на информационното общество“ по смисъла на Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г.?
  - Попада ли в този случай осъществяваната от Doctipharma дейност на и чрез неговия уебсайт *www.doctipharma.fr*, както е описана в настоящото

решение, в приложното поле на член 85в от Европейската директива от 6 ноември 2001 г., изменена с Директивата от 8 юни 2011 г.?

- Трябва ли член 85в от Директивата от 6 ноември 2001 г., изменена с Директивата от 8 юни 2011 г., да се тълкува в смисъл, че произтичащата от тълкуването на членове L. 5125-25 и L. 5125-26 от Кодекса за общественото здраве забрана за извършване на осъществяваната от Doctipharma дейност на и чрез неговия уебсайт *www.doctipharma.fr*, както е описана в настоящото решение, представлява ограничение, обосновано с оглед на закрилата на общественото здраве?
- При отрицателен отговор, трябва ли член 85в от Директивата от 6 ноември 2011 г., изменена с Директивата от 8 юни 2011 г., да се тълкува в смисъл, че допуска извършване на осъществяваната от Doctipharma дейност на и чрез неговия уебсайт *www.doctipharma.fr*, както е описана в настоящото решение?
- Обоснована ли е в този случай с оглед на закрилата на общественото здраве по смисъла на член 85в от Директивата от 6 ноември 2001 г., изменена с Директивата от 8 юни 2011 г., забраната за извършване на дейността на Doctipharma, произтичаща от тълкуването на касационния съд на членове L. 5125-25 и L. 5125-26 от Кодекса за общественото здраве?
- При отрицателен отговор, трябва ли член 85в от Директивата от 6 ноември 2001 г., изменена с Директивата от 8 юни 2011 г., да се тълкува в смисъл, че допуска извършването на дейност за предоставяне на „услуги на информационното общество“, предлагана от Doctipharma?